

مجلس اداره
مجلس شورای ملی
شماره تلفن، ۳۵۴۴۸ و ۳۸۸۹۶ و ۳۸۸۹۰
روزنامه یومیه
تک شماره ۳ ریال

بهای اشتراك
مذاکرات مجلس شورای ملی سالیانه ۲۰۰ ریال
مذاکرات مجلس سنا ۲۰۰
آگهی ها ۶۰۰
مذاکرات مجلسین و آگهی ها ۹۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلبه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۱۸۵   شنبه ۲۰ دی ماه ۱۳۳۴   سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۹۱
دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۹۱
صورت مشروح مذاکرات مجلس روز شنبه
چهاردهم دی ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب :

- ۱) طرح صورت مجلس
- ۲) سؤال آقای حائری زاده راجع بواقعۀ قریه هرمزک یزد و جواب آقای معاون وزارت کشور
- ۳) سؤال آقای محمود افشار راجع بعدم اجرای قانون اعزام فارغ التحصیلان رتبه اول دانشکده بخارج جهت تکمیل تحصیلات
- ۴) اعلام تصویب صورت مجلس
- ۵) تقدیم یک فقره سؤال بوسیله آقای رضائی
- ۶) بیانات آقای وزیر امور خارجه در مورد اظهارات رؤسای دولت اتحاد جماهیر شوروی
- ۶) مذاکره در گزارش مربوط به بیمه های اجتماعی و بازنشستگی افزارمندان ارتش
- ۸) تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس مقارن ساعت ده و پانزده دقیقه صبح بریاست آقای اردلان (نایب رئیس)

تشکیل گردید

۱- طرح صورت مجلس

نایب رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود (بشرح زیر خوانده شد)
غائبین با اجازه آقایان: محمودی - خزیمه علم - بدالله ابراهیمی - مسعودی - گیو - دکتر آهی - صفاری - قراگزلو - پیراسته - نقی الاسلامی - اخوان - مرتضی حکمت - مکرم - نقابت - سلطانی - عبدالرحمن فرامرزی - اورنگ

غائبین بی اجازه آقایان: نراقی - مهندس شاهرخشاهی - اریه - عبدالجمید بختیار - شفیمی - قوامی - دولت آبادی - امید سالار - امیر تیمور کلالی - محمود ذوالفقاری - کدیور - سلطان مراد بختیار - مهندس اردبیلی - بهر اربابان
دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه - آقایان: فریداراسکی - دکتر سید امامی - خاکباز - دکتر سعید حکمت - درخشش - ارباب - حمیدیه - رضائی - سالار بهزادی

سرمد - معین زاده - خلعت بری - قنسات آبادی
دیر آمدگان و زود رفتگان بی اجازه - آقایان: مهندس ظفر - دکتر عمید - فرود - کاشانیان - دکتر حمزوی - صراف زاده
نایب رئیس - در صورت مجلس اعتراضی نیست؟ آقای حائری زاده
حائری زاده - در مذاکرات جلسه قبل بنده در مطبوعه اشتباهی شده تصحیح میکنم میدهم به تنه نویسی
نایب رئیس - بسیار خوب، آقای ارباب

ارباب - بنده عرضی ندارم
نایب رئیس - آقای مهندس اردبیلی مهندس اردبیلی - بنده مریض بودم خدمتتان اطلاع دادم
نایب رئیس - آقای جلیلی جلیلی - آقای صراف زاده آخر وقت جلسه قبل آمدند خدمتتان و چون مریض بودند رفتند لذا از حضورتان استدعایم کنم که با اجازه باشد
نایب رئیس - اصلاح میشود تصویب صورت مجلس به مذاحصول اکثریت اعلام میشود

۲- سؤال آقای حائری زاده راجع بواقعۀ هرمزک یزد و جواب آقای معاون وزارت کشور

نایب رئیس - سؤالات مطرح است آقای خلعت بری مریض هستند و غایب، سؤال آقای حائری زاده از وزارت کشور مطرح است، بفرمائید آقای حائری زاده
حائری زاده - در شهریور ماه گذشته راجع بواقعۀ خونینی که در یکی از قراقرز یزد اتفاق افتاده بود از وزارت کشور پرسشی کرده بودم، اوراق و اسنادی که از آنجا فرستادند با اذعاننامه ای که دیروز در روزنامه چاپ شده بود من تطبیق کردم دیدم اختلاف چندانی ندارد، حقیقت قضیه این است که یک قریه ایست در نزدیکی شهر یزد

یعنی ۱۴۰ کیلومتر فاصله دارد با خود شهر و آثار تمدن در آنجا دیده نمیشود، نه بیست دارد، نه تلگراف دارد، نه بهداشت دارد هیچ چیز ندارد (ارباب - شعبه قشم است) مردم آنجا مثل دوره بابا آدم زندگی میکنند، مزارعی هم در اطراف این قریه هست که پنج شش خانواده در آنجا زندگی میکنند و آبی هم ندارد با چند مقال آبی که دارد مختصر زراعتی میکنند، یکی از این مزارع که اسمش هرمزک است گویاش خانوار در آنجا زندگی میکردند دودانک از مزارع این محل را شش خانواری که زندگی می کردند مالک بودند و ۴ دانگ راد دیگران که خارج بودند داشتند، یک اختلافی پیش آمده بود، خوب البته یک جریانهائی از صد و چند سال پیش در این مملکت پیدا شده است و دستگاہ دین سازی معمول بوده (شوشتری - دستگاہچی) دین سازی، بایبی و بهائی درست میشده و خارجی ها از این دستگاہها احدا کثرا استفاده را میکردند و اینها یک ستون پنجمی برای اجانب بودند قبل از انقلاب روسیه تقریباً نکیه گاه اینها روسها بودند، در هشق آباد یک جائی داشتند در هر شهرستانی هم بعنوان آگنت و تاجر باشی وابسته بروسها عمل می کردند، گاهی هم تحریراتی میشده علیه این دسته ها برای اینکه اینها ضد دین هستند اینها را میکشند، من بچه بودم در مشهد نظرم میآید واقعه ای رخ داد، بعد دهساله بودم در یزد چنین واقعه ای بود، مردم بهم میریختند و یک همچو جریانهائی پیش آمد میکرد این مسئله هر وقت در ایران پیش آمد کرده است تا یک دست تحریراتی نبوده است پیش آمد نمی کرد مردم که شب خواب نمیدیدند تا صبح باشوند

و بروند فلانکس را بکشند ، يك دست تهریگی مسلم بوده در کار این وقایع و زیاد هم اتفاق افتاده در ایران که یکیش هم در مزرعه هر مردان بود اتفاق افتاد و متکی به دست تهریگی بود که خود دولت در مرکز شروع کرد ، مأمورین هم در ولایات شروع کردند آنجا يك استواری بود بنام یوسف زاده و يك نفر دیگر هم بنام استوار افتخاری که اینها چندی قبل از وقوع واقعه میروند و صورت برداری می کنند از اموال و اثاثیه آن پنج شش خانواری که در آنجا زندگی می کردند و در آنجا شهرت داده میشود که دولت اینها را قلع و قمع میکند و اموالشان را هم ضبط خواهد کرد ، خوب البته وقتی در طهران عکسی منتشر شد که رئیس ستاد لشکر ، کنگ دست گرفته دارد کلوب آنها را خراب میکند این مسائل موجبات تحریک را خوب فراهم میکند دست دولت ، دستگاه دولت ، ضعیف و کپیش از صدر تا البته پس از وقوع واقعه که قوای دولتی رفته برای تعقیب مباشرین عمل قهرآفران کرده اند ، مباشرین عمل نمی آیند در دو آبادی باستانند و بگویند ما مرتکب قتل ، ضرب ، هتک و اینها شده ایم آنها فرار کردند رفتند ، هر کس با هر کس خصوصیت داشته و طرف کسی بوده که یک نان و آبی آنجا داشته او را بپایان اینکه تو شریک در قتل و کشتن کش بوده ای گرفته اند ، شکنجه کرده اند حالا باید این را در نظر گرفت که دهی که آثار تمدن ندارد یکصد خانوار ، دولت خانوار جمعیت هم بیشتر ندارد صد نفر ژاندارم بازهوش میروند در آن ده بعد از وقوع واقعه ، بعد از اینکه فرار کرده اند این قضیه قتل و ضرب در پنجم مرداد اتفاق افتاده و آن ژاندارم ها که از اصفهان رفته اند در دم مراد بوده است هر کس هر کجا باید فرار کنند کرده و رفته است کسانی که ملک داشتند زندگی داشتند ، علاقه داشتند نمیتوانستند از دست مأمورین فرار کنند اینها گرفته اند شصت و چند نفر را گرفته اند ، شکنجه کرده اند و ۱۴۰ کیلومتر راه آورده اند به معس شهریزد و پرونده مقاماتی را که ژاندارمری تنظیم می کند بقدری با اینها حسن مسالوات شده که فریاد ما راضی هستیم با آسمان رسیده ، دکان شخصی را آنجا ژاندارمها غارت کردند بنام اسمعیل حسن کرم ، تمام خوراکی و اجناس برداند و هر چه در آنجا بوده را کوفتند و سوزاندند که در آبادی بوده در این ده روزی که آنجا بودند این برداند و آن اشعاصی را که متهم بوده آنها فرار کرده بودند و بجای آنها کسانی را گرفته اند که کسانشان زار در این جریان از دست داده اند حتی يك

زنی را که پدرش هم کشته شده است گرفته اند در معس است آورده اند در طهران این زن اسمش را یادداشت کرده ام بانو خاورامینی فرزند عبدالرزاق است که این عبدالرزاق جزء همان متوکلین است این را هم گرفته اند توی صورتی دیدم ادعا نامه هم تنظیم شده است و تحقیقات اینها را ذکر کرده است يك چند نفر هستند که سندان ۶۰ و ۷۰ سال است يك پیر مرد ۷۰ ساله است او را بازهوش گرفته اند آورده اند حبس کرده اند این واقعه در پنجم مرداد اتفاق افتاده در تاریخ اول مرداد مسلمین آنها رفته اند شکایت کردند که تکلیف ما چیست که با یوش دوزی شروع شده این شکایت در دفتر دادگستری ثبت است در اول مرداد تحت نمره ۵۳۲۰ شکایت آنها ثبت شده و همین شکایت هم در ادهانامه ذکر شده منبوسه: این بیچارگان ساکنین مزرعه خسرو و سخوید بر اینکه حمامی که آب و اجساد ما در مزرعه خسرو ساختمان نمودند از قدیم برای نظافت و رفاهیت ما مسلمانان مذهب جعفری ، يك عده بهائی که در مزرعه هر مزک سخوید تا مزرعه خسرو ، تقریباً يك کیلومتر دور میباشد سکونت دارند بحمام ما مراجعه مینمایند و حتی آنکه يك نفر دختر کبر قاسم آبادی که ملبس بلباس کبری میباشد و مدتی است عروس جعفر بهائی شده او هم بحمام می آید و موجب تهییج مسلمانان غیور است و آنچه تصور نشدند اندو اجبار این حمام میان اعدا عاقبت بعضی ارماها حمام خود را تارک کرده بحمام های بیرون می گویند بحمام آنها نیند تا هر روز از ما عیده مراجعه نمودیم از طرفی هم مرد دولت است که نظم و آرامش از دست داده نشود ما را عیای بیچاره نه طاقت جنک و گفتگو داریم نمیتوانیم قهراً از آنان جلو گیری نماییم تقاضای جلو گیری داریم ، جلو گیری نشود عاقبت تولید نراغ و گفتگو میشود و بیم خضر می رود و ممکن است عاقبت گفتگو و نراغ شود ، دنبال این شکایت مأمور می آید آنجا چند نفر دیگر هم شکایت میکنند صاحب حمام و شاید چند نفر دیگر را بگیرد میگوید چرا اجازه دادید اینها بیایند حمام و اینها را بگیرند در مزرعه کنگ میزنند و گویا در آن قریه سخوید بوده و يك جریانی بوده است که خیلی زنده بوده است در نظر آن اکثریت آنجا این عملی است که ده بیست روز قبل از صورت برداری از اموال بهائی ها واقع شده است و شهرت پیدا کرده که دولت اینها را از بیت خواهد برد و اموالشان را ضبط خواهد کرد با این تارها خود دولت موجبات تحریک را فراهم کرد بعدم اینها شکایت میکنند که این حمام مال ماست نباید دیگران بیرون حمام بگیرند اینها را کنگ میزنند در منزل همان بهائی ها

این مسئله موجبات تحریک را فراهم میکند ، جمع میشوند در قریه ای که این مزرعه از توابع آن بوده است آنجا کنگدا میگوید برویم تلگرافخانه شکایت کنیم آنها بیرون می آیند کسانی که کنگ خورده بودند ، ذی علاقه بودند میگویند تلگرافخانه رفتن فایده ندارد ژاندارم میگرد اسباب زحمت ما را درست میکند میروند يك چنین جریان غیر منتظری را فراهم میکنند سؤال من مربوط بوقوع قضیه نیست برای این که آن جریانی دارد و دوسه آن در دادگستری بجریان افتاده است و تهران احاطه میشود رسیدگی میشود و محکمه هر چه دستور داد حکم محکمه و قانون باید محترم باشد و همه باید با او تعظیم بکنیم و تسلیم باشیم ، سؤال من این است که مأمورین ژاندارم که اول جزء محکومین در این قضیه بودند و بعد هم جزء جپاولگر و غارتگر و دوسه ساز این قضیه بوده اند وزارت کشور چه تعقیبی کرده برای رسیدگی اینها ، این سؤال من است و این گزارشهای مشروحی که هست برای اینکه سابقه اش بماند میدهم بدفتتر مجلس و خواهش دارم بعد ها هم که سؤال میکنم پنجاه بد نباید جواب بدهید زودتر بیاید جواب بدهید .

این مسئله موجبات تحریک را فراهم میکند ، جمع میشوند در قریه ای که این مزرعه از توابع آن بوده است آنجا کنگدا میگوید برویم تلگرافخانه شکایت کنیم آنها بیرون می آیند کسانی که کنگ خورده بودند ، ذی علاقه بودند میگویند تلگرافخانه رفتن فایده ندارد ژاندارم میگرد اسباب زحمت ما را درست میکند میروند يك چنین جریان غیر منتظری را فراهم میکنند سؤال من مربوط بوقوع قضیه نیست برای این که آن جریانی دارد و دوسه آن در دادگستری بجریان افتاده است و تهران احاطه میشود رسیدگی میشود و محکمه هر چه دستور داد حکم محکمه و قانون باید محترم باشد و همه باید با او تعظیم بکنیم و تسلیم باشیم ، سؤال من این است که مأمورین ژاندارم که اول جزء محکومین در این قضیه بودند و بعد هم جزء جپاولگر و غارتگر و دوسه ساز این قضیه بوده اند وزارت کشور چه تعقیبی کرده برای رسیدگی اینها ، این سؤال من است و این گزارشهای مشروحی که هست برای اینکه سابقه اش بماند میدهم بدفتتر مجلس و خواهش دارم بعد ها هم که سؤال میکنم پنجاه بد نباید جواب بدهید زودتر بیاید جواب بدهید .

نایب رئیس - آقای معاون وزارت کشور

معاون وزارت کشور (دکتر خانلری) - قبلاً بعرض آقایان محترم برسانم که وزارت کشور همیشه حاضر بوده است برای جواب و تأخیری نکرده و در آینده هم سؤالی که آقایان نمایندگان بفرمایند در سریعترین موقع وزارت کشور حاضر است که جوابش را عرض کند ، در باره مطلبی که مطرح بود و موضوع بسیار موجب تأثری است همانطور که آقای حائری زاده توضیح فرمودند مطلب این است که از چندین سال پیش یک عده از متنفذین دهات اطراف این محل بیبانه بهائی بودن قریه هر مزک که از هفت خانوارش شش خانوار بهائی هستند بعنوان مختلف برای آنها ایجاد زحمت میکنند و گاهی با تهدید از آنها پول و جنس میگردند در ماه محرم سال گذشته دو نفر با اسم محمد جلالی و میرزا علی اکبر توکلی کدخدای قریه هر مزک که کدخدائی بعضی از قراء اطراف را هم داشته بآن قریه رفته اند و خواسته اند آنجا بلوا کنند اما در اثر شکایت اهالی و فرستادن ژاندارم از بروز حادثه جلو گیری میشود و بعد میرزا علی اکبر توکلی اهالی را وادار کرده است که اهالی قریه را از بیت بکنند شکایت شده است از چهار نفر که همان متوکلین هستند شکایت کرده اند که جانشان در خطر است و اقداماتی از طرف ژاندارمری شده است برای حفظ آنها بوده کسانی که از آنها شکایت شده بوده

نایب رئیس - آقای حائری زاده

حائری زاده - مسائلیکه مربوط به دستگاه قانون و دادگستری است طرف سؤال جواب نیست جا حکم محکمه قانونی است و دستگاه جزائی ، سؤال من متکی باین بیانی که ایشان فرمودند نبود ، من میگویم نسبت بمأمورین ژاندارم که خودشان مجرکین بودند چه اقدامی دولت کرده که اینها را تعقیب بکند و آنها یک عده مباشر بودند فرار کردند و رفته اند و يك عده ای را گرفتند مأمورین ژاندارم آنها را جپاول کرده اند والا سؤال من این نیست که چند نفر را کشته اند و یا کی کشته است ، چند سال پیش در برابر قورن بیکنهای را با چند بچه اش رفته اند يك طرز فجیعی کشتند ، چند سال قبل تر در زمان شاه سابق يك شخص فخاری را گرفتند بهائیها کشتند و سوزاندند این جریانات در گوشه و کنار مملکت اتفاق می افتد آنچه که مربوط بمملکت است و قوای انتظامی درش دخالت دارند این مورد بحث ماست ، من میگویم که دولت خودش مجرک فساد بوده است ، مأمورین مجلی خودشان انگشت زدن و تحریک کردند بعدم که این قضیه اتفاق افتاده رفته اند يك دهی را چایبند کوفتند و آذوقه و زندگیشان را بردند دولت در این باب چه اقدامی کرده و الا من که مخالف انتظامات نیستم بی نظمی است که این وضع را بوجود آورده است .

۳. سؤال آقای محمود افشار راجع بعلم اجرائی قانون اعز ام فارغ التحصیلان رتبه اول دانشکده ها بخارج جهت تکمیل تحصیلات

نایب رئیس - آقای افشار - از وزارت فرهنگ سؤال فرموده اند بفرمایند **محمود افشار** - هر چند بنده این سؤال را سه ماه قبل تقدیم کرده بودم انتظار داشتم که تاکنون نسبت باین موضوع توجه شده باشد نشد است سؤال بنده درباره عدم اجرای قانون اعزاز فارغ التحصیلان این واقعه بوده اند همان میرزا علی اکبر توکلی کدخدای قریه هر مزک و جلالی که در نزد اقامت دارند این دو نفر و یک نفر دیگر که متهم قضیه بوده اند دستگیر و بر آورده بدادسرا تحویل شده اند البته چنانچه آقای حائری زاده فرمودند دادسرا حکم قانونی در باره آنها صادر خواهد کرد مطلبی که بایستی اضافه کنم بر این هم این است که دولت با کمال قدرت و نهایت شدت جلو گیری خواهد کرد که کسانی بعنوان مختلف بهر بهانه ای که باشد موجب اختلال امنیت نشوند (صحیح است) **۲۱ ریمه ۱۳۳۳** قانون مزبور را توضیح و به موجب فرمان ملوکانه هیئت دولت را مأمور اجرای آن قانون فرمودند و در تاریخ ۱۱ ریمه ۱۳۳۳ نیز قانون مزبور در روزنامه رسمی کشور درج گردیده و قانون مزبور دولت را مکلف کرده است که در دانشگاه جوان و اجد شریط را بخارج اعزاز نماید و در عین حال بموجب تبصره يك همین قانون وزارت فرهنگ مکلف و موظف بنام اعتبار سالیانه بوده است . باتوجه باینکه عدم اجرا یا مسامحه در اجرای قوانین مصوب مغایر با اصول ۲۳ و ۲۷ قانون اساسی و قسمت اخیر اصل ۲۷ متمم قانون اساسی و ماده ۲ قانون مدنی و ماده ۱۲۹ قانون مجازات عمومی میباشد بنده بدولت تذکر میدهم که در اجرای قوانین مصوبه توجه مخصوص مبذول فرمایند .

آقایان : هر سال مبالغ گزافی از کشور بابت حقوق متخصصین خارجی به عنوان مختلف از خزانه کشور بخارج می رود تصور نمیرم آنکه دانشجو جوان شاگرد اول دانشکده کشور ما دارای آن استعداد و لیاقت باشند که پس از مدتی تحصیل در کشورهای خارجی از این حیث رفع نیاز کشور را بکنند ؟ آیا بتجربه و بکرات دیده شده که دانشجو جوان ایرانی در امتحانات عمومی دانشکده های خارجی از کلیه دانشجو جوان خارجی گوی سبقت راز بوده اند ؟ این امر بقتات روشنفکر و دانشجو جوان گذارده است بی اندازه مفید بوده است و تامل وزارت فرهنگ در اجرای آن ، طبقه تحصیلات و رشته های تخصصی می باشد . بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضراست قانونی مشتمل بر ماده واحده و شش تبصره در تاریخ ۱۹ ریمه ۱۳۳۳ بتصویب مجلس شورای ملی و سنای رسیده و اعلیحضرت همایون شاهنشاهی نیز که در حال شخصاً علاقه خاص بدانشگاه و دانشگاهیان مبذول فرموده اند در تاریخ ۲۱ ریمه ۱۳۳۳ قانون مزبور را توضیح و تصویب مجلسین مکلف با اجرای این قانون و فردا و جز بیسانه و اختلاش میبایستی باین دانشگاه جوان نداده است تنها اقدام وزارت فرهنگ در این یکساله تهیه يك آیین نامه در شورای عالی فرهنگ بوده است که آنرا بارها در مصاحبه ها و اخبار جراید اعلام نموده است و متأسفانه از اقدام مثبت خبری نشده است .

آقایان : هر سال مبالغ گزافی از کشور بابت حقوق متخصصین خارجی به عنوان مختلف از خزانه کشور بخارج می رود تصور نمیرم آنکه دانشجو جوان شاگرد اول دانشکده کشور ما دارای آن استعداد و لیاقت باشند که پس از مدتی تحصیل در کشورهای خارجی از این حیث رفع نیاز کشور را بکنند ؟ آیا بتجربه و بکرات دیده شده که دانشجو جوان ایرانی در امتحانات عمومی دانشکده های خارجی از کلیه دانشجو جوان خارجی گوی سبقت راز بوده اند ؟ این امر بقتات روشنفکر و دانشجو جوان گذارده است بی اندازه مفید بوده است و تامل وزارت فرهنگ در اجرای آن ، طبقه تحصیلات و رشته های تخصصی می باشد . بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضراست قانونی مشتمل بر ماده واحده و شش تبصره در تاریخ ۱۹ ریمه ۱۳۳۳ بتصویب مجلس شورای ملی و سنای رسیده و اعلیحضرت همایون شاهنشاهی نیز که در حال شخصاً علاقه خاص بدانشگاه و دانشگاهیان مبذول فرموده اند در تاریخ ۲۱ ریمه ۱۳۳۳ قانون مزبور را توضیح و تصویب مجلسین مکلف با اجرای این قانون و فردا و جز بیسانه و اختلاش میبایستی باین دانشگاه جوان نداده است تنها اقدام وزارت فرهنگ در این یکساله تهیه يك آیین نامه در شورای عالی فرهنگ بوده است که آنرا بارها در مصاحبه ها و اخبار جراید اعلام نموده است و متأسفانه از اقدام مثبت خبری نشده است .

آقایان : هر سال مبالغ گزافی از کشور بابت حقوق متخصصین خارجی به عنوان مختلف از خزانه کشور بخارج می رود تصور نمیرم آنکه دانشجو جوان شاگرد اول دانشکده کشور ما دارای آن استعداد و لیاقت باشند که پس از مدتی تحصیل در کشورهای خارجی از این حیث رفع نیاز کشور را بکنند ؟ آیا بتجربه و بکرات دیده شده که دانشجو جوان ایرانی در امتحانات عمومی دانشکده های خارجی از کلیه دانشجو جوان خارجی گوی سبقت راز بوده اند ؟ این امر بقتات روشنفکر و دانشجو جوان گذارده است بی اندازه مفید بوده است و تامل وزارت فرهنگ در اجرای آن ، طبقه تحصیلات و رشته های تخصصی می باشد . بطوریکه خاطر آقایان نمایندگان محترم مستحضراست قانونی مشتمل بر ماده واحده و شش تبصره در تاریخ ۱۹ ریمه ۱۳۳۳ بتصویب مجلس شورای ملی و سنای رسیده و اعلیحضرت همایون شاهنشاهی نیز که در حال شخصاً علاقه خاص بدانشگاه و دانشگاهیان مبذول فرموده اند در تاریخ ۲۱ ریمه ۱۳۳۳ قانون مزبور را توضیح و تصویب مجلسین مکلف با اجرای این قانون و فردا و جز بیسانه و اختلاش میبایستی باین دانشگاه جوان نداده است تنها اقدام وزارت فرهنگ در این یکساله تهیه يك آیین نامه در شورای عالی فرهنگ بوده است که آنرا بارها در مصاحبه ها و اخبار جراید اعلام نموده است و متأسفانه از اقدام مثبت خبری نشده است .

قوانین و اوبایح توجه خودشان را نسبت بفرهنگ معضوف فرموده اند البته بعضی اوقات قوانینی بتصویب میرسد بدون توجه بوضع مالی دولت ، این قانون هم از جمله قوانینی است که البته برای تشویق تحصیل و شاگردان اول با امر اعلیحضرت همایونی که از چندین سال قبل فرمودند این شاگردان اول دانشکده ها را باید برای تکمیل تحصیلاتشان بخارج اعزاز کرد ، این قانون هم در سال گذشته بتصویب رسید اما در مادی امر اینطور بنظر می آید که شاگردان اول دانشکده ها چون دانشگاه طهران دارای ۹ دانشکده است بنا بر این ۹ نفر شاگرد اول هستند و در ضمن موقعی که این قانون بتصویب رسیده است عطف بمسابق هم شده است یعنی دو سال قبل را هم در نظر گرفته اند ، این را هم روی همان توجهی که آقایان باین فارغ التحصیلان و جوانان مملکت داشتند تصویب کردند و باز هم علاوه کردند که باید شاگرد اول هر رشته ای فرستاده شود (دکتر بیضا - من خودم پیشنهاد کردم) مثلاً فرض بفرمایید دانشسرای عالی یادانشکده ادبیات از هر کدام ۶ تا ۷ شاخه دارند شاگرد اول هر شیبهای را هم بفرستند بنا بر این من حیث المجموع در حدود ۵۰ نفر در هر سال داده میشود (دکتر جزایری - ۴۷ نفر میشود) و بنا بر این امسال که سال سوم است (صدر زاده - این اختصاص بطهران هم ندارد) همینطور است اینها جمعاً در حدود ۱۵۰ نفر میشوند که خرج سالیانه شان سالی در حدود ۳ میلیون تومان است (جمعی از نمایندگان - چیزی نیست) چیزی نیست ولی مطلب در اینست که الاخره این اعتبار ۲ میلیون تومانی بایستی در اختیار وزارت فرهنگ قرار گیرد نهایت اینست که وضع مالی دولت البته طوری بود که این ۲ میلیون تومان ها که البته موارده ای دارد رویهم که حساب بکنیم مبالغ گزافی میشود ، بالاخره بنده در ضمن برنامه فرهنگی سازمان برنامه پیش بینی کردم اعزاز معصل را بخارج چه و البته بهترین طریق اعزاز معصل بخارج همین اعزاز شاگردان اول بوده و الان هم با سازمان برنامه مشغول مذاکره هستیم تا حدودی هم توافق حاصل شده است منتهی آنها يك مطلب میگفتند و آن اینست که چون برنامه های سازمان برنامه از تباط مستقیم با امور تولیدی و عمرانی کشور دارد ، يك قسمت از این معصلین را ما نمیتوانیم آنجا اعتبارشان را تأمین کنیم آنها یکی که برای تحصیل حقوق یا ادبیات یا برای رشته زبان فارسی یا زبان خارجه اعزاز میشوند (دکتر جزایری - خودشان از مشاور حقوقی استفاده میکنند) در هر حال امید واریم اشکال مرتفع شود و بنده میخواستم عرض کنم که در این مدت اکتفا به تهیه آیین نامه نشده است البته جنابعالی بمن فرصت دادید که اقداماتی که شده

نایب رئیس - آقای محمود افشار

محمود افشار - اولاً در میلیون تومانی که فرمودند برای اعتبار این چند ساله فرمودند البته دو میلیون تومان لازمست ولی بعداً باین می آید و بنده خیال میکنم در حدود بیانشده هزار تومان بیشتر نخواهد شد یکی هم فرمودند آنها یکی که سرکار هستند باید عرض کنم بعضی از آنها صاحب هیچ کاری نیستند فقط منتظر نتیجه و اقدام وزارت فرهنگ هستند در خاتمه بنده انتظار دارم همانطور که وعده فرمودند هر چه زودتر دولت وضع اینها را روشن کند .

۴ - اعلام تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - چون عهه کافی است تصویب صورت مجلس جلسه قبل اعلام میشود .

۵ - تقدیم يك فقره سؤال بوسیله آقای رضائی

نایب رئیس - آقای رضائی - سؤالی است راجع بکرایه کشتی رانی از وزارت بازرگانی که تقدیم میکنم .

دریافتی دفعتاً با آنها پرداخت خواهد شد و اگر بن این قبیل افزارمندان بصحت رسیده باشد طبق تبصره ماده ۷ بازنشسته خواهند شد.

نایب رئیس - آقای صدر زاده مخالفید؟

صدرزاده - خیر موافقم

نایب رئیس - آقایانی که با ماده ۱۶ موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۷ قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۷ - افزارمندانی که از حقوق بازنشستگی و یا وظیفه استفاده میکنند اگر در سایر ادارات دولتی و یا در بنکها و شرکت های وابسته بدوات بهر نحوی از انحاء مشغول کار شوند مادام که در خدمت هستند از اخذ حقوق بازنشستگی و یا وظیفه محروم خواهند بود

نایب رئیس - کسی اجازه صحبت نخواست. آقایانی که با ماده ۱۷ موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۸ قرائت میشود. (شرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۸ - بورات قانونی افزارمندانی که فوت میشوند با رعایت ماده ۱۹ شرح زیر مستمری پرداخت خواهد شد الف - در مورد افزارمندی که بعلت انجام وظیفه تلف میشوند بمأخذ آخرین حقوق ایام خدمت

ب - در مورد افزارمندانی که بعلتی غیر از انجام وظیفه فوت کنند اگر بازنشسته باشند بمأخذ حقوق بازنشستگی

ج - در مورد افزارمندانی که بعلتی غیر از انجام وظیفه فوت کنند و بسن بازنشستگی رسیده ولی بازنشسته نباشند بمأخذ حقوق بازنشستگی که در صورت بازنشسته شدن بآنان تعلق میگرفت

د - نسبت با افزارمندانی که مشمول ماده

۱۲ نباشند بمأخذ دولتی و وظیفه که دریافت مینمودند.

ه - در مورد افزارمندانی که بعلتی غیر از انجام وظیفه فوت کنند و بسن بازنشستگی رسیده باشند معادل دولتی کسور بازنشستگی باضافه معادل یک ماه آخرین حقوق دفعتاً بورات آنان پرداخت خواهد شد.

نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار **دکتر شاهکار** - ماده ۴ قانون استخدام را میخوانم هر گاه اشخاصی که بموجب این قانون حقوق تقاعدی میگیرند مرتکب تقصیری شوند که بموجب حکم عدلیه اصالتاً یا تبعاً از حقوق اجتماعی محروم شوند از حقوق تقاعدی شخصاً محروم خواهند بود لیکن باعائله آنها رفتاری خواهد شد که با وراث متوفین متقاعدین از خدمت میشود. این مطلبی است که الان عرض کردم گفتم آقایان مجازات شخصی است.

نایب رئیس - آقای دکتر شاهکار ماده تصویب شده را صحبت فرمائید

دکتر شاهکار - قانون هم برای اینست آقایان نباید اختلافی گذاشت بین افزارمند و سایر مستخدمین دولت. مخالفتم را پس میگیرم

دکتر افشار - بنده طبق ماده ۷۸ صحبت دارم

یک نفر از نمایندگان - ماده ۸۷

دکتر افشار - ببخشید ۸۷

نایب رئیس - آقای نقابت

نقابت - عرض کنم حضورتان این مطلبی که بحث شد همه آقایان هم بآن توجه کردند از نظر حقوقی بسیار قابل توجه بود زیرا از طرف آقای دکتر شاهکار و آقای فرامرزی تفکر داده شد که نباید نسبت بمائله کارمند تجاوزی بشود و حق آن ها خراب بشود و ای مطلبی هم که آقای مخبر

کمیسیون جواب دادند از نظر حقوقی بسیار قابل توجه است (کریمی تشکر میکنم) زیرا الان افزارمندا دستگاه ارتش یک قراری ندارد بموجب این قانون میخواهد بیمانی منعقد بکند و مقرر بدارد که من در تحت این شرایط کار میکنم و اینقدر از حقوقم را میبردام و با این شرایط قرارداد استخدامی را امضاء می کنم ضمن آن شرایط مقرر میشود که هر گاه تخلفی از ناحیه این شخص رخ داد آن مجرومیت ها را داشته باشد.

نایب رئیس - آقای نقابت آن ماده تصویب رسیده است الان دارند برای آنها حق قائل میشوند پس بنا بر این خواهش میکنم در این ماده صحبت کنید

نقابت - در این ماده حق قائل میشوند ما در منشاء این حق صحبت داشتیم و خارج از موضوع نیست برای حل موضوع است این بیمانی که منعقد میشود معتبر است و چون بیمان هر شخص از طرفین که عقد دائم را منعقد میکنند در باره خودشان (عبدالرحمن فرامرزی) اگر موافق یا مخالف باشید چه اثری دارد؟ ماده تصویب شده است و در باره وراثت قانونی آنها معتبر است بنا بر این اعتبار خواهد داشت حالا در این ماده این حق را مراعات کرده اند این مطلب قابل توجه است که اساساً نسبت باشخاصی که در یک دستگاه های حساسی کار می کنند باید حقوق بیشتر و مراقبت های بیشتری قائل بشویم مثلاً اگر مأمورین بانک ملی، بانک بازرگانی، بانک های دیگر ما آنجا مقرر بداریم که خیانت در امانت و سرقت از وجوه سپرده شده مجازات بیشتری دارد کاری برخلاف اصل نکرده ایم زیرا با اقتضای شغل یک مقداری اموال مردم آنجا سپرده میشود مردم فلان کارمند را نمی شناسند باعتبار این دستگاه

و شخصیت حقوقی است که میروند میبینون ها یونشان را آنجا میبرند بنا بر این باید امین باشد و تخلفات او متوجه تخلفات این شخصیت حقوقی است همین طور است دستگاه ارتش، که برای حفظ حدود و ثغور و استقلال مملکت این ارتش لازم است اگر نفی در این ارتش در مراعات قراولی خودش اهمال بکند ممکن است یک دستگاهی آتش بگیرد و از بین برود یا یک قسمتی از خاک کشور از بین برود آنکه این کار را می کنند اولاً با لغات تسلیم بکشتن است میگوید بنده که میروم بجهنم که همه بروند ولی معذک باید این قراردادها مراعات بشود. حقوقی که در این لایحه مقرر شده است خاطر آقایان مستحضر است روز اولی که مجلس تشکیل شد این لایحه تقدیم مجلس شد و بکمیسیون های مشترک رفت و مدتی هم در کمیسیون کار مطرح بود چندین بار رسیدگی شد کمال دقت بعمل آمده است تا امروز که امیدواریم آقایان موافقت بکنند که در همین جلسه بقیه اش تصویب بشود. در حقیقت این لایحه یک امر خیریه است.

نایب رئیس - کسی مخالف اجازه نخواست. بنا بر این اعلام رأی میکنم آقایانی که با ماده ۱۸ و تبصره های آن موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۸- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

نایب رئیس - بنا بر این جلسه را ختم میکنیم. جلسه آینده روز یکشنبه ساعت ۹ صبح دستور بقیه این لایحه (شامان - بودجه مجلس را هم فرمائید که جز دستور است) بعد از این لایحه جزء دستور خواهد بود. (مجلس مقارن ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی -

اردلان